

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobce: **HMK V AG**, identifikační číslo CHE-357.873.257
sídlem Leubernstrasse 6, 8280 Kreuzlingen, Švýcarsko,
zastoupený advokátkou Mgr. Denisou Valentovou
sídlem Duškova 164/45, 150 00 Praha 5

proti
žalované: **Česká obchodní inspekce**, IČ 00020869
sídlem Štěpánská 567/15, 120 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2019 č. j. ČOI
131431/19/O100/2200/19/Ber/Št

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná rozhodla o odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele Inspektorátu České obchodní inspekce Plzeňského a Karlovarského kraje ze dne 31. 5. 2019 čj. ČOI 73238/19/2200 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“). Výrokem I napadeného rozhodnutí žalovaná prvoinstanční rozhodnutí zrušila v části týkající se stíhaného správního deliktu žalobce dle zjištění z podnětů čj. 27513/17, 90612/17 a 69890/17 a řízení zastavila (dále jen „*zastavené podněty*“). Výrokem II napadeného rozhodnutí žalovaná změnila prvoinstanční rozhodnutí jednak upřesněním skutkových vět prvostupňového rozhodnutí a dále snížením uložené pokuty z 1 250 000 Kč na 1 100 000 Kč.
2. Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb. (dále jen „*ZOS*“) dle zjištění celkem 23 podnětů, které zahrnovaly tři zastavené podněty, a byla mu uložena pokuta 1 250 000 Kč.

II.

Žaloba

3. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívá podle žalobce v nesprávném posouzení obchodní nabídky žalobce a následné aplikaci § 4 odst. 4 ve spojení s § 5b ZOS. Žalobce zdůraznil, že jeho obchodní nabídky výrazně nezhoršovaly a nemohly výrazně zhoršit svobodu volby nebo chování průměrného spotřebitele ve vztahu k nákupu výrobku nepatřičným ovlivňováním a donucováním. Bylo jen na svobodné vůli spotřebitele, zda nabídku přijme. Od objednávky mohl spotřebitel odstoupit a o tomto svém právu byl informován jak v obchodní nabídce, tak i všeobecných obchodních podmínkách žalobce (dále jen „*VOP*“) dostupných na internetu a na vyžádání na bezplatné zákaznické lince. Zboží dodané v rámci sběratelského servisu mohl spotřebitel i vrátit a mohl též kdykoli účast ve sběratelském servisu zrušit. Sběratelský servis se podle žalobce opírá o § 2150 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb.
4. Žalobce žádal, aby soud zrušil napadené i prvoinstanční rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí předeslala, že žalobní body vypořádala v napadeném rozhodnutí jako odvolací námitky.
6. Žalovaná uvedla, že žalobce nebyl postižen za výběr oslovovaných zákazníků nebo princip sběratelského servisu. Žalobci byl vytýkán způsob, jakým se snažil spotřebitele přimět, aby si službu sběratelského servisu objednali. Žalobce zaslal spotřebitelům nabídky, jímž na první pohled jasně dominovala časově omezená nabídka sběratelského předmětu za zvýhodněnou cenu. Nabídky byly koncipovány tak, že spotřebitel snadno přehlédl, že prostým vyplněním údajů si neobjednává jeden sběratelský předmět, ale zavazuje se

k opakovanému, časově neomezenému odběru výrobků, nalákán nabídkou jednoho kusu za zvýhodněnou cenu. Spotřebitel buď nemohl objednat výrobek bez sběratelského servisu, nebo to bylo možné jen složitými úpravami objednávky.

7. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

8. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích, přičemž žalobkyně dodala, že uložená pokuta nekoresponduje s počtem podnětů spotřebitelů.

V.

Posouzení věci soudem

9. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
10. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2020, čj. 10 As 156/2018 – 110, publ. pod č. 4007/2020 Sb. NSS, platí, že „*Také v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým byl uložen správní trest za přestupek (jiný správní delikt), soud přezkoumává rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s., uplatněných ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Soud nepřihlíží k neuplatněným důvodům nezákonnosti napadeného rozhodnutí, včetně nenaplnění materiálního znaku přestupku (deliktu).*“

VI.

Rozhodnutí soudu

11. Podanou žalobou žalobce výslovně napadl výroky I i II napadeného rozhodnutí (viz závěr odstavce II žaloby). Výrokem I napadeného rozhodnutí žalovaná zrušila část prvoinstančního rozhodnutí, jíž byl žalobce uznán vinným ze třech útoků pokračujícího přestupku podle § 7 zákona č. 250/2016 Sb. skutkově vymezených třemi zastavenými podněty, a řízení podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavila.
12. Soud nejprve zkoumal, zda jsou výroky I a II napadeného rozhodnutí oddělitelné. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu z 30. 7. 2008, č. j. 2 As 45/2008 – 60, platí, že „*nedomáhá-li se žalobce přezkumu celého správního rozhodnutí, lze soudně přezkoumat a zrušit i jen jediný výrok napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), avšak pouze za situace, že jde o výrok samostatný, který je oddělitelný a je způsobilý samostatného přezkumu.*“ Podmínkou pro oddělený soudní přezkum je, výroková část rozhodnutí je oddělitelná od ostatních výrokových částí (nebo výroků). V § 78 odst. 2 s. ř. s. se ostatně s oddělitelností výroku o vině a výroku o uloženém trestu za správní delikt výslovně počítá. V projednávané věci proto bylo podstatné, zda výroky I a II napadeného rozhodnutí umožňují o každém z nich rozhodnout samostatně, tzn. zda se jedná o výroky na sobě závislé. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze 17. 2. 2006, č. j. 4 Azs 11/2005 – 90, uvedl, že „*v případě, že ve formálně jednotném rozhodnutí správního orgánu je obsaženo více materiálních rozhodnutí, je třeba provést test jejich oddělitelnosti a rozhodnout, zda tato rozhodnutí jsou vůči sobě v závislém vztahu, nebo zda jsou (mohou*

být) na sobě zcela nezávislá. Jinak řečeno, zda oddělením jedné části rozhodnutí od zbytku rozhodnutí (oddělení jednoho materiálního rozhodnutí od druhého, popř. ostatních materiálních rozhodnutí) se nestane rozhodnutí jako celek (rozhodnutí ve formálním smyslu) nebo zbylá část tohoto rozhodnutí nezákonnou nebo nelogickou. Takový stav může mít s ohledem na různorodost řízení vedených před správními orgány nejrozumnější podobu. Např. jeden výrok podmiňuje výrok druhý (výrok o porušení právní povinnosti a výrok o sankci); zrušením jednoho výroku by došlo k faktické změně rozhodnutí správního orgánu, což by ve svém důsledku znamenalo zavedení nového způsobu rozhodování soudu (zrušením omezujících podmínek při povolení nějaké činnosti by došlo k povolení činnosti bez omezení), apod.“. Toto dokládá, že výrok o uložení trestu je vždy závislý na výroku o vině správním deliktem, nikoli však naopak. V posuzované věci není výrok I napadeného rozhodnutí závislý na výroku II – výrok I je oddělitelný, je způsobilý samostatného přezkumu, protože nepodmiňuje výrok II napadeného rozhodnutí.

13. V nyní řešené věci výrokem I napadeného rozhodnutí žalovaná prvoinstanční rozhodnutí ve vztahu k přestupku vymezenému zastavenými podněty zrušila a řízení zastavila. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019 čj. 2 As 187/2018 – 47 vyplývá, že „[...] každý účastník správního řízení má veřejné subjektivní právo na to, aby s ním vedené řízení bylo zastaveno ze zákonného důvodu. (...) Nejvyšší správní soud na podkladě výše uvedeného shledal jako jedinou cestu, jak se může účastník řízení ubránit v případě závažného pochybení správního orgánu při zastavení řízení, zkoumat skutečnosti, k nimž by byl soud povinen přihlédnout z moci úřední. Bude-li takové tvrzení shledáno důvodným, má krajský soud napadené rozhodnutí o zastavení řízení zrušit, neboť jeho vydání bylo v rozporu se zákonnými podmínkami pro jeho užití.“ Soud tudíž uzavírá, že žaloba proti samotnému výroku I napadeného rozhodnutí o zastavení řízení není obecně (typově) nepřípustná.
14. Žalobce žalobou výrok I napadeného rozhodnutí však sice výslovně napadl, ale žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, z něhož by podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. bylo patrné, zda vůbec, příp. proč považuje žalobce výrok I napadeného rozhodnutí za nezákonný.
15. Jelikož žalobce v žalobě neuvedl žádnou námitku, proč by měl být výrokem I napadeného rozhodnutí na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení, nemohla být žaloba proti výroku I napadeného rozhodnutí posouzena jako důvodná.
16. Zbývající část žaloby, již žalobce napadl výrok II napadeného rozhodnutí, je též nedůvodná.
17. Soud vyšel z následující právní úpravy.
18. § 4 odst. 1 ZOS stanoví, že obchodní praktika je nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působením vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě. Je-li obchodní praktika zaměřena na určitou skupinu spotřebitelů, posuzuje se podle průměrného člena této skupiny.
19. § 4 odst. 3 ZOS stanoví, že nekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b.
20. § 4 odst. 4 ZOS zakazuje užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně

koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí.

21. § 5b odst. 1 ZOS stanoví, že obchodní praktika se považuje za agresivní, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem výrazně zhoršuje nebo může výrazně zhoršit svobodu volby nebo chování spotřebitele ve vztahu k výrobku nebo službě, a to obtěžováním, donucováním včetně použití fyzické síly nebo nepatřičným ovlivňováním, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
22. Podle odst. 2 § 5b ZOS se přihlíží při posuzování, zda je obchodní praktika agresivní, k načasování, místu, povaze nebo době trvání obchodní praktiky, ke způsobu jednání, jeho výhrůžnosti nebo urážlivosti, k vědomému využití nepříznivé situace spotřebitele, která vede ke zhoršení úsudku spotřebitele, k ovlivnění jeho rozhodnutí ve vztahu k výrobku nebo službě, k nepřiměřené mimosmluvní překážce uložené prodávajícím pro uplatnění práv spotřebitele včetně uplatnění práv na ukončení smlouvy nebo změnu výrobku nebo služby nebo změnu prodávajícího, nebo k výhrůžce právně nepřipustným jednáním.
23. § 24 odst. 1 písm. a) ZOS stanoví, že výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel se dopustí správního deliktu tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik. Za tento správní delikt lze podle § 24 odst. 14 písm. d) ZOS uložit pokutu do 5 000 000 Kč.
24. Jednotlivé žalobní námitky posoudil soud následovně.
25. Soud předznamenává, že žalobní námitky uplatnil žalobce již ve správním řízení. Byly-li tyto námitky vypořádány žalovaným řádně, soud dále v odůvodnění tohoto rozsudku na konkrétní pasáže odůvodnění napadeného odkáže. Tento postup odpovídá konstantní judikatuře (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS, podle něhož *„Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“*).
26. Klíčová žalobní námitka spočívala v tom, že nabídky výrazně nezhoršily ani nemohly zhoršit svobodu nebo chování spotřebitele ve vztahu k nákupu výrobku nepatřičným ovlivňováním a donucováním – svoboda volby spotřebitele, zda zvolí spotřebitelský servis, byla plně zachována, nebyla omezována ani ovlivňována. Spotřebitel se podle žalobce mohl rozhodnout, zda nabídku žalobce přijme či nikoli. Námitka nebyla důvodná.
27. K této otázce se vyjádřila žalovaná na str. 7 až 9 napadeného rozhodnutí a soud toto posouzení žalované plně aprobuje. Žalovaná zde srozumitelně a výstižně uvedla, že naplnění skutkové podstaty stíhaného deliktu bylo zjištěno ve způsobu, jakým žalobce ve svých nabídkách spotřebitelům vnucoval objednávku sběratelského servisu, tzn. v praktikách, kterými se žalobce snažil spotřebitele přimět k objednávce sběratelského servisu.
28. Konkrétně šlo podle odůvodnění napadeného rozhodnutí o to, že:
 - „(...) informace o tom, že spotřebitel při akceptaci nabídky (někdy i

podpořené tvrzením, že se jedná o časově omezenou, mimořádně výhodnou nabídku speciálně pro konkrétního spotřebitele) výrobku za zvýhodněnou cenu vstupuje rovněž do sběratelského servisu, byla vždy uvedena drobným písmem a na místě snadno přehlédnutelném v záplavě obrázků a informací o jedinečnosti a výhodnosti nabídky pouze toho konkrétního sběratelského předmětu.“

- *„(...) ve všech případech byl pojem sběratelský servis zmiňován jen na okraj, jakoby mimochodem, ačkoliv se jednalo z pohledu spotřebitele o hlavní závazek, daleko významnější, než objednání rozsáhle prezentovaného sběratelského výrobku za zvýhodněnou cenu.“*
- *Nabídky žalobce proto nebyly „ (...) jasné, průměrnému člověku srozumitelné a za použití dostatečného grafického rozlišení pro spotřebitele klíčové informace o zařazení do sběratelského servisu oproti ostatním částem nabídkového kuponu.“*
- *„Je tedy celkem nerozhodné, zda bylo možné pasáž o objednavce sběratelského servisu vyškrtnout či nikoliv, neboť podstatné je, že nabídky byly vždy koncipovány tak, že spotřebitel snadno přehlédl nebo si neuvědomil, že prostým vyplněním svých údajů a odesláním letáku si neobjednává pouze 1 sběratelský předmět za výhodnou cenu, nýbrž se zavazuje k opakovanému, časově neomezenému odběru takových výrobků.“*
- *„(...) se opakuje stále stejný scénář, tedy že si spotřebitel stěžuje na skutečnost, že jsou mu ze strany obviněné zasílány z jeho pohledu neobjednané výrobky a je požadována úhrada za ně, přičemž si nevybavuje, že by si objednal službu, kterou obviněná obchodně nazývá sběratelským servisem.“*

29. Soud shrnuje, že delikt žalobce nebyl správními orgány spatřován ve výrobcích, které žalobce spotřebitelům dodával, ani ve způsobu jejich dodání, ani v okruhu oslovených spotřebitelů. Naplnění skutkové podstaty stíhaného deliktu správní orgány identifikovaly v tom, že nabídkové letáky, užitá žalobcem k oslovení spotřebitelů, byly slovně formulovány a graficky zpracovány tak, že spotřebitel mohl přehlédnout, že spolu s akceptací nabídky na dodání zvýhodněné sběratelské mince objednáva současně i tzv. sběratelský servis. A to v situaci, kdy závazek ze spotřebitelského servisu je povinností významnější než koupě jedné sběratelské mince. Přitom byl podle svého obsahu a grafické úpravy nabídkový leták primárně určen k objednavce jedné sběratelské mince za zvýhodněnou cenu a sběratelský servis spočívá v povinnosti odebírat až do zrušení této služby bez výslovné objednávky spotřebitele další sběratelské předměty za nezvýhodněnou cenu. Z těchto důvodů, o něž žalovaná opřela své rozhodnutí a které soud aprobuje, je nedůvodnou žalobní námitka, že nabídky výrazně nezhoršily ani nemohly zhoršit svobodu nebo chování spotřebitele ve vztahu k nákupu výrobku nepatřičným ovlivňováním a donucováním – svoboda volby spotřebitele, zda zvolí spotřebitelský servis, totiž nebyla plně zachována, jelikož byla obsahem a grafickým zpracováním nabídky nepřipustným způsobem ovlivňována. Spotřebitel se sice mohl rozhodnout, zda nabídku žalobce přijme či nikoli, nicméně úsilí a pozornost, jaké by musel věnovat obsahu nabídky a odmítnutí sběratelského

servisu po něm nelze spravedlivě požadovat. Popsanou konkrétní argumentaci žalované v napadeném rozhodnutí týkající se obsahu nabídkových letáků žalobce v žalobě nijak nevyvracel, i když odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje přesvědčivé a logické závěry, pokud jde o nepřípustné ovlivnění spotřebitele vyplývající z nabídky žalobce.

30. Žalobní argumentace, že žalovaná zřejmě dostatečně nepochopila princip sběratelského servisu, je mimoběžná. Žalovaná totiž výslovně ve svém rozhodnutí na str. 8 konstatovala, že *„(...) správním orgánům obou stupňů je známo, jak sběratelský servis funguje (spotřebitelům jsou zasílány nové a nové výrobky tzv. k nahlédnutí, ovšem již se složenkou či fakturou k zaplacení s tím, že je mohou do 21 dnů vrátit, čímž ovšem nezaniká jejich účast ve sběratelském servisu, a pokud tak neučiní, jsou povinni tyto výrobky zaplatit), nicméně samotný princip fungování sběratelského servisu obviněné vytýkán není. Obviněné jsou vytýkány praktiky, kterými se snaží spotřebitele přimět, aby si sběratelský servis objednali.“* Pro přezkum napadeného rozhodnutí bylo zcela irelevantní, jaká je soukromoprávní úprava sběratelského servisu, zejména zda jde, jak žalobce v žalobě uvedl, o koupi na zkoušku.
31. Důvodnou není ani námitka, že spotřebitel mohl od smlouvy uzavřené s žalobcem odstoupit, zboží vrátit nebo závazek ze sběratelského servisu zrušit. Žalovaná v napadeném rozhodnutí (str. 9) přiléhavě uvedla, že *„Spotřebitel, který obdrží z jeho pohledu neobjednané zboží, neboť žije v přesvědčení, že si objednal pouze jednu sběratelskou minci či jiný předmět za zvýhodněnou cenu, je nucen nastalou situaci řešit, informovat se, jak k takové události vůbec mohlo dojít, zboží vrátit, ukončovat sběratelský servis, přičemž to vše ho stojí nemalé úsilí a ve většině případů musí vynaložit i určité finanční prostředky, přičemž toho všeho by byl ušetřen, pokud by byl jasně, transparentně informován, co vše je součástí nabídky. Dle názoru odvolacího správního orgánu tak nelze ospravedlnit protiprávní jednání obviněné tím, že spotřebitel se za určitých podmínek a při vynaložení určitého úsilí může ze závazků vzniklých v důsledku jednání porušujícího zákaz nekalých obchodních praktik vyvázat. Navíc vrácení sběratelského předmětu ve lhůtě 21 dnů nelze stavět na roveň institutu odstoupení od smlouvy, neboť tím, že spotřebitel nechtěný výrobek vrátí, neruší se od počátku jeho závazek v podobě účasti ve sběratelském servisu, tudíž mu mohou být zasílány další výrobky, dokud sběratelský servis sám neukončí.“* Soud je toho názoru, že pro posouzení naplnění skutkové podstaty stíhaného správního deliktu je právně bezvýznamné, zda a jak může spotřebitel od uzavřené smlouvy odstoupit, zrušit ji či sběratelský předmět dodaný v rámci sběratelského servisu vrátit. Žalobní argumentace je v tomto směru mimoběžná, protože žalobci bylo kladeno za vinu, že jeho nabídkové letáky žalobce byly způsobilé podstatně narušit ekonomické chování spotřebitelů ve vztahu ke sběratelskému servisu tím, že výrazně zhoršily nebo mohly zhoršit svobodu jejich volby nebo chování nepatřičným ovlivňováním obsahem nabídkových letáků, které způsobily nebo mohly způsobit, že spotřebitelé učinili rozhodnutí ohledně objednání sběratelského servisu, která by jinak neučinili. Možnost od smlouvy odstoupit, zrušit službu nebo sběratelský předmět vrátit nemá vliv na stíhaný způsob nabídkovými letáky, kterými se žalobce snažil přimět spotřebitele k účasti na spotřebitelském servisu. Vracením sběratelského výrobku účast ve sběratelském servisu neskončila a nezbavilo to spotřebitele tíživého dopadu spočívajícího v dodání dalších a

dalších sběratelských předmětů, u nichž byl nucen provádět kroky k jejich vracení.

32. V posuzované věci obsahuje správní spis všech 20 nabídkových letáků žalobce, ohledně nichž nebylo správní řízení zastaveno. Jejich obsah lze shrnout následovně: Nabídky je označeny jako výherní nebo slevový kupon, dobropis, či odpovědní lístek, jsou nepřenositelné a časově omezené, obsahují v tisku předem zaškrtnuté políčko s objednávkou sběratelského servisu, údaj o sběratelském servisu je uveden drobným písmem a letákům dominuje údaj o speciální zvýhodněné nabídce prvního sběratelského výrobku – nejčastěji je první sběratelská mince dodána za zvýhodněnou cenu 179 Kč oproti 1 349 Kč. Nabídkové letáky neumožňují spotřebitelům bez speciálních úprav jakýmkoli způsobem volit, zda mají o spotřebitelský servis zájem nebo ne, resp. volba je ztížena tím, že je nutno učinit v textu letáku úpravy textu. Sběratelský servis je spotřebitelům předestřen jako pevná součást nabídky, kterou, vedeni celkovým dojmem z nabídky, akceptují automaticky se souhlasem s koupí nabízené sběratelské mince za zvýhodněnou cenu. Námitka, že není možné, aby spotřebitel ujednání o spotřebitelském servisu a jeho obsahu nevěnoval pozornost, protože bylo zařazeno do textu, z něhož jediné lze zjistit, který výrobek si spotřebitel objednává a zda bude platit poštovné a balné, nemůže obstát, protože vzhledem k textové a grafické koncepci letáků je právě informace o sběratelském servisu na první pohled upozaděna. Nabídkové letáky zcela zřejmě směřují k tomu, aby byl vstup do sběratelského servisu co nejjednodušší, spotřebitelé k němu nemuseli vyvíjet vůbec žádnou aktivitu, přičemž skrytě je vázán na objednávku výrazně zlevněného prvního sběratelského kusu. Od spotřebitele, který by o vstup do sběratelského servisu zájem neměl, se očekává zcela nadměrná bdělost, ostražitost a nadto i výrazná aktivita ke zjištění dalších informací, včetně takových při uzavírání formulářových smluv zcela nestandardních kroků, jako je škrtnutí některých polí obsahujících smluvní ujednání. V běžném smluvním styku se formulář užívá jako usnadnění, resp. zpřehlednění smluvní dokumentace tak, aby uzavření typizované smlouvy s sebou neslo co nejmenší transakční náklady na obou smluvních stranách. V posuzovaném případě se však formulářová nabídka stala nástrojem sloužícím ke zneprůhlednění a znesnadnění určité konkrétní volby spotřebitele, a to tím hůře, že šlo o zcela zásadní ujednání, z ekonomického hlediska pro žalobce i spotřebitele nepochybně mnohem významnější než samotný prodej první zlevněné sběratelské mince.
33. Pokud se žalobce odvolával na tzv. průměrného spotřebitele, pak ani tato argumentace nebyla důvodná. Z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. 2. 2019, čj. 62 A 164/2017-49, publ. ve Sb. NSS pod č. 3892/2019, vyplývá, že *“Při úvahách o průměrném spotřebiteli je nutné vycházet z toho, že průměrný spotřebitel je v rozumné míře opatrný a pozorný (ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu). Rozumnou míru opatrnosti a pozornosti je třeba dovozovat i ve vztahu k charakteru obchodu, jehož se spotřebitel účastní.”* Soud nepochybně, že průměrný spotřebitel je osobou přiměřeně dobře informovanou, opatrnou a obezřetnou. Ve shodě se správními orgány má však soud vzhledem k obsahu a formě nabídkových letáků žalobce, že svobodu volby a rozhodování právě takového spotřebitele žalobce nepřijatelným způsobem ovlivnil a omezil ve vnučení sběratelského servisu. Jinými slovy, nebyly-li by nabídkové letáky žalobkyně formulovány shora popsaným způsobem, mohl průměrný spotřebitel učinit svobodné rozhodnutí ohledně vstupu do sběratelského servisu. Požadavek žalobce na to, jak moc pozorně a pečlivě si měl spotřebitel jeho nabídku přečíst, neodpovídá

grafické a textové úpravě jeho nabídky. Míru pozornosti a pečlivosti kladenou žalobcem na spotřebitele soud stejně jako správní orgány neshledává za přiměřenou. Neprokázaná námitka žalobce, že podobný sběratelský servis poskytuje i v jiných zemích, aniž by v nich byl shledáván nekalou praktikou, nebyla ve správním řízení uplatněna, proto správní orgány nemohly pochybit při jejím chybném vypořádání. Nad to soud zdůrazňuje, že posouzení každého případu musí být individuální a tvrzené závěry, ke kterým měly podle žalobce dospět správní orgány v jiných zemích, nelze přebírat ve správním řízení vedené v jiné zemi.

34. Soud tedy neměl důvodu při posouzení projednávané věci odchýlit se od svých rozhodnutí v obdobných věcech (rozsudky zdejšího soudu čj. 30 A 10/2018-57 ze dne 29. 1. 2020, nebo čj. 57 A 25/2018-61 ze dne 30. 4. 2019, nebo čj. 30 A 107/2019- 50 ze dne 29. ledna 2020, nebo sp. zn. 77 A 55/2020 ze dne 31. srpna 2020), kdy tam řešený skutkový stav byl obdobný skutkovému stavu posuzovanému v tomto řízení.
35. Při jednání soudu žalobce poprvé v řízení uvedl, že uložená pokuta nekoresponduje s počtem podnětů spotřebitelů. V žalobě ani žádném jiném podání soudu žalobce žádné výhrady k výši uložené pokuty neměl.
36. Podle § 65 odst. 3 s. ř. s. platí, že rozhodl-li správní orgán o uložení trestu za správní delikt, může se ten, jemuž byl takový trest uložen, žalobou domáhat též upuštění od něj nebo jeho snížení v mezích zákonem dovolených. § 78 odst. 2 s. ř. s. stanoví, že rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.
37. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že návrh na moderaci podléhá koncentraci ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. (tj. je nutno ho učinit ve lhůtě pro podání žaloby). Pokud však žaloba polemizuje se zákonností nebo přiměřeností trestu, projednatelnosti moderačního návrhu nebrání, aby žalobce učinil návrh na moderaci až při soudním jednání.
38. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, č. j. 1 As 30/2004 - 82, k němuž se opakovaně Nejvyšší správní soud přihlásil v následné rozhodovací činnosti (např. rozsudek ze dne 20. února 2020 čj. 2 Ads 171/2019 – 43) platí, že „*Žalobní petit, jímž žalobce žádá moderaci trestu, podléhá stejnému procesnímu režimu jako petit usilující o zrušení rozhodnutí. Návrh na snížení trestu či na upuštění od něj může žalobce vznést i po uplynutí lhůty k podání žaloby. Takový návrh nepodléhá koncentraci ve smyslu § 71 odst. 2 SŘS za předpokladu, že je založen na žalobních bodech uplatněných v zákonné lhůtě. Návrh proto může být učiněn v rámci jednání. Návrh na snížení trestu či na upuštění od něj může žalobce vznést i po uplynutí lhůty k podání žaloby (nebyl by zřejmě připuštěn jen tehdy, pokud by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o něm - srov. § 95 odst. 2 o. s. ř.). Takový návrh (stejně jako každý jiný žalobní petit) tedy nepodléhá koncentraci ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s.; to ovšem platí pouze za předpokladu, že je založen na žalobních bodech uplatněných v zákonné dvouměsíční lhůtě. Zde se ukazuje, že možnost vznést tento návrh i po uplynutí zákonné lhůty a soudcovské lhůty podle § 37 odst. 5 s. ř. s. je přece jen více podmíněna správnou formulací žalobních bodů, než je tomu u petitu směřujícího ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobní petit musí vycházet z řádně*

uplatněných žalobních bodů; zatímco však podkladem pro návrh na zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému správnímu orgánu k dalšímu řízení může být jakýkoli žalobní bod (ať už spočívá na tvrzených vadách řízení nebo hmotněprávní nezákonnosti jakéhokoli ze závěrů žalovaného správního orgánu), podkladem pro návrh na moderaci musí být tvrzení o tom, že trest uložený žalobci je nepřiměřený. Nepostačí tedy zpochybňovat právní základ odpovědnosti: pokud žalobce tvrdí pouze to, že neporušil zákon a že mu nevznikla odpovědnost (žalobní námitky tedy směřují jen proti samotnému posouzení jeho jednání jako deliktního), nebude se moci později domáhat moderace trestu. Aby tak mohl učinit, musí již v žalobě výslovně napadat nepřiměřenost trestu a své přesvědčení o tom, že správní orgán pochybil při stanovení výše trestu, musí v průběhu řízení před soudem též zdůvodnit.“

39. V posuzované věci žalobce ve lhůtě pro podání žaloby ničeho k pokutě neuvedl a při jednání soudu se vyjádřil tak, že pokuta nekoresponduje s proviněním, které popírá. Žalobce tedy v koncentrační lhůtě netvrdil, že je pokuta nepřiměřená, ale sporoval pouze naplnění skutkové podstaty stíhaného přestupku svým jednáním. Již toto je důvodem, proč se nemohl ani po uplynutí koncentrační lhůty domáhat moderace pokuty. Dalším důvodem pak je, že soudu žalobce moderaci pokuty ani výslovně nenavrhla (srov. § 78 odst. 2 s. ř. s.). Z tohoto důvodu se tedy tvrzením žalobce při jednání soudu o tom, že uložená pokuta nekoresponduje s proviněním, nezabýval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. ledna 2018 čj. 5 As 298/2016 – 52).
40. Z výše uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I tohoto rozsudku zamítl.

VII.

Náklady řízení

41. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Žalovaná však podle svého přednesu při jednání soudu náhradu nákladů nepožadovala. Soud proto výrokem II tohoto rozsudku rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 8. září 2020

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu